

Pirte työterveys ja lääkärikeskus – se paikallinen

Sisäilmaan liittyvät oireet ja sairaudet -haitta vai vaara?

Teea Tuominen

*Työterveyslääkäri
Sisäilma-asiantuntijalääkäri*

22.9.2021

SUOMALAISEN
TYÖN LIITON JÄSEN

OIREET JA SAIRAUDET
LIITTYVÄT YKSILÖN
HENKILÖKOHTAISEEN
ALTTIUTEEN JA
ULKOISIIN TEKIJÖIHIN
ELI YMPÄRISTÖÖN

OIREET - YKSILÖLLISIÄ, KAIKKI EIVÄT SAA

- Silmäoireet: kutina, punoitus, kirvely, vetistys, kuivuminen
- Iho-oireet: punoitus, ihottuma, kirvely, kutina
- Nenäoireet: kutina, aivastelu, tukkoisuus, kirkas nuha
- Äänioireet: käheys, ääni painuksissa, kurkkukipu
- Alahengitystieoireet: yskä, limaneritys, hengenahdistus, hengityksen vinkuna
- Yleisoireet: päänsärky, väsymys, pahoinvointi, keskittymisvaikeudet, kuumeilu
- Nivelsäryt, jäykkyys, lihaskivut

SAIRAUDET - YKSILÖLLISIÄ, KAIKKI EIVÄT SAA

- Toistuvat hengitystieinfektiot
- Allerginen nuha
- Atooppinen ihottuma
- Astma – kosteus- ja homevauriossa 1.5 x riski (vrt. tupakointi 2 x riski)
- Ympäristöherkkyys – toiminnallinen, pitkäaikainen, välttämiskäyttämiseen johtava harvinainen (0.2%), hermostollisesta herkistymisestä johtuva

KOSTEUS- JA HOMEVAURIOON LIITTYVÄT OIREET JA SAIRAUDET

Taulukko 1. Tutkimusnäyttö rakennusten kosteusvaurioiden yhteydestä eri tauteihin ja oireisiin; työryhmän arvio

Tutkimusnäyttö	Eri taudit ja oireet
Vahva näyttö	-
Kohtalainen näyttö	Astmaa sairastavien hengitystieoireet Ylähengitystieoireet Yskä Hengityksen vinkuna Hengenahdistus Astman kehittyminen
Heikko näyttö	Hengitystieinfektiot Allerginen nuha Yleisoireet (väsymys, päänsärky, pahoinvointi) Atooppinen ihottuma
Ei näyttöä	Allerginen alveoliitti ODTS Syöpäsairaudet Reumasairaudet

OLOSUHTEET / ALTISTUMINEN

- Puutteellinen ilmanvaihto → hiilidioksidi lisääntyy ja epäpuhtaudet jäävät ilmaan
- Liian kuiva (ilmankosteus alle 20%), lämmin (yli 26), kylmä (alle 20) tai vetoisa ilma
- Hiukkaset/ pienhiukkaset ja kuidut: pöly, mineraalivillakuidut, allergeenit
- Kemialliset: VOC, formaldehydi, PAH-yhdisteet, yms...
- Kosteus- ja homevaurio: mikrobit (itiöitä, soluja ja muita mikrobiperäisiä hiukkasia sekä aineenvaihduntatuotteita) ja rakenteiden hajoaminen

LAKISÄÄTEISESTI ELIMINOITU RISKI – VAARA HUOMIOITU!

- **Radon** Sosiaali- ja terveysministeriön päätös asuntojen huoneilman radonpitoisuuden enimmäisarvoista 944/1992
  - keuhkosyöpä
  - tulee mitata ja poistaa rakennuksista
- **Asbesti** Valtioneuvoston asetus asbestityön turvallisuudesta 798/2015
  - keuhkosairaudet
  - purkutyö on ollut luvanvaraista 1988 alkaen, asbestipitoisten rakennusmateriaalien valmistus ja maahantuonti kiellettiin vuoden 1993 alusta ja myyminen ja käyttöönotto 1994 alusta
- **Tupakka** Tupakkalaki 549/2016
  - keuhkosairaudet, sydän- ja verisuonisairaudet
  - tupakoida ei saa työntekijöiden käytettävissä olevan rakennuksen sisätiloissa

HAITTA VS. VAARA

- Useimmat huonoon sisäilmaan liittyvät oireet ovat ohimeneviä, eivätkä aiheuta vaaraa terveydelle, esim. käheys, silmä- ja iho-oireet
- Ärsytys- ja yleisoireet voivat aiheuttaa haittaa ja heikentää hyvinvointia ja työkykyä
- Allerginen nuha ja astma ovat pitkäaikaisia sairauksia, joiden syntyä pyritään estämään
- Huoli ja stressi voivat lisätä oireilua, ja oireiden kanssa ei pidä jäädä yksin
- Oireet tutkitaan ja hoidetaan lääketieteellisen käytännön mukaan

LÄHTEET

- Käypä hoito Kosteus- ja homevauriosta oireileva potilas, Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin asettama työryhmä, 25.1.2017
- Käypä hoito Astma, Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin Suomen Keuhkolääkäriyhdistys ry:n Suomen Lastenlääkäriyhdistys ry:n Suomen Kliinisen Fysiologian Yhdistys ry:n asettama työryhmä, 24.9.2012
- Asumisterveysasetus: 545/2015 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista

Kiitos!

Teea Tuominen
teea.tuominen@pirte.fi
<https://www.pirte.fi/>

Kiitos!

Etunimi Sukunimi

etunimi.sukunimi@pirte.fi

<https://www.pirte.fi/>

SUOMALAISEN
TYÖN LIITON JÄSEN

21.9.2021

16